



SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W TOMASZOWIE LUBELSKIM

ZA 2024 ROK

ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

MARZEC 2025

1.WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024r., poz. 1283 z późn. zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Tomaszów Lubelski, działającą na podstawie Uchwały Nr VII/38/90 Gminnej Rady Narodowej w Tomaszowie Lubelskim z dnia 14 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim oraz Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Tomaszów Lubelski Nr XII/82/2015 z dnia 20 listopada 2015 roku i innych aktów prawnych wydanych przez Radę Gminy, Wójta Gminy Tomaszów Lubelski i Kierownika Ośrodka.

Ośrodek w minionym roku realizował zadania w szczególności z zakresu:

- pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.),
- świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U z 2024 r. poz. 323, z późn.zm.),
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 z późn. zm.),
- Karty Dużej Rodziny realizowanej zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r., poz. 2424),
- przeciwdziałania przemocy domowej zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r, poz. 1673),
- wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49),
- stypendia i zasiłki szkolne na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2024 r., poz. 750 z późn. zm),
- świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z Ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 z późn. zm.),
- Programu „Czyste Powietrze” wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.),
- pomoc obywatelom Ukrainy zgodnie z Ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.).
- bonie energetycznym zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym (Dz.U. z 2024 r., poz.859).
- refundacji podatku Vat zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U z 2022 r. , poz. 2687 z późn.zm).
- dodatku osłonowym, zgodnie z ustawą z dnia 21 kwietnia 2023 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r., poz.759).

W niniejszym sprawozdaniu scharakteryzowano realizowane w roku 2024 zadania zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i finansowym. Analizie poddano także sytuację odbiorców poszczególnych rodzajów świadczeń

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TOMASZOWIE LUBELSKIM

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim funkcjonował w następującej strukturze organizacyjnej, którą przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj stanowiska	Nazwa stanowiska	Ilość osób zatrudnionych
1.	Urzędnicze kierownicze:	Kierownik GOPS	1
		Kierownik Działu Planowania i Analiz- Główny księgowy	1
		Kierownik Działu Pomocy Społecznej i Środowiskowej	1
		Kierownik Działu ŚR i FA	1
		Kierownik Działu Wspierania Rodziny	1
2.	Stanowiska urzędnicze	Zastępca głównego księgowego	1
		Inspektor ds. ŚR	3 w tym urlop wychowawczy
3.	Stanowiska nieurzędnicze	Główny specjalista pracy socjalnej/Koordynator KIS	1
		Specjalista pracy socjalnej	1
		Starszy pracownik socjalny	5 w tym urlop macierzyński
		Pracownik socjalny	1
		Asystent rodziny (0,5 etatu)	1
		Wychowawca w świetlicy (0,5 etatu)	
		Pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze (3,5 etatu), w tym: Instruktor terapii zajęciowej 1,5 etatu Opiekun 2 etaty	5
		Pomoc administracyjna/sprzątaczką	1
	RAZEM		24

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. zatrudnionych było ogółem 24 osób, co w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 22,5 etatu.

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku posiadają odpowiednie wykształcenie określone w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o pracownikach samorządowych. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowego realizowania zadań pracownicy jednostki odbyli w roku 2024 szereg szkoleń i kursów dostosowanych do ich potrzeb. Szkolenia ukierunkowane były na doskonalenie warsztatu pracy, umiejętności interpersonalnych i społecznych, stosowania prawa w realizacji zadań jednostki oraz narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej.

3. ANALIZA BUDŻETU GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TOMASZOWIE LUBELSKIM I REALIZOWANYCH ZADAŃ

W roku 2024 plan budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim wynosił ogółem **12 464 453,26 złotych**, w tym wydatkowano kwotę **10 970 759,37 złotych**, z tego na realizację zadań zleconych gminie przypada kwota 6 553 604,67 złotych, w tym wydatkowano kwotę 6 373 293,26 złotych, na realizację zadań własnych gminy przypada kwota 5 910 848,59 złotych, w tym wydatkowano kwotę 4 597 466,11 złotych.

W ramach realizacji zadań własnych i zleconych gminie w 2024 roku otrzymaną dotację, wydatkowano w następujący sposób:

W rozdziale 85202 – Domy Pomocy Społecznej wydatkowano kwotę **220 234,87 złotych** tytułem opłaty za pobyt 6 osób mieszkańców z gminy Tomaszów Lubelski w domach pomocy społecznej. Gmina jest zobowiązana ustawowo do opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy całkowitym miesięcznym kosztem utrzymania, a opłatą wnoszoną przez świadczeniobiorcę w wysokości 70% własnego dochodu. Obowiązkiem gminy jest także przekazywanie odpłatności wnoszonej przez osoby zobowiązane do wnoszenia odpłatności członków rodziny osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej. Zobowiązanie powyższe powstaje po uprzednim przeprowadzeniu postępowania administracyjnego lub w drodze dobrowolnej umowy.

W rozdziale 85508 – Rodziny zastępcze wydatkowano kwotę **309 182,16 złotych**, ze środków własnych gminy, tytułem refundacji pobytu 17 dzieci z terenu gminy Tomaszów Lubelski, umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym 13 dzieci w rodzinach zastępczych i 4 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W rozdziale 85504 – Wspieranie rodziny wydatkowano kwotę **61 326,42 złotych**, tj. środki własne gminy **51 202,23 złotych** z przeznaczeniem na wykonanie zadań wynikających z realizacji Programu Wspierania Rodzin w gminie Tomaszów Lubelski na lata 2024-2026, z tego na:

- wynagrodzenia bez pochodnych – **42 141 ,56 złotych**,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne – **4 634,37 złotych**,
- pochodne od wynagrodzeń – **9 126,92 złotych**,
- pozostałe bieżące wydatki – **5 423,52 złotych**.

W ramach realizacji zadań własnych otrzymano dofinansowanie ze środków z Funduszu Pracy w ramach rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny” w 2024r. w kwocie **3 693,50 złotych** oraz dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie

wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027 w kwocie **6 430,69 złotych**.

W rozdziale 85502 - Świadczenia wychowawcze - wydatkowano kwotę **18 545,00 złotych** z otrzymanych środków z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z przeznaczeniem na:

- wypłatę świadczeń wychowawczych – **16 500,00 złotych**,
- koszty obsługi realizacji zadania – **2045,00 złotych**.

Od dnia 1 czerwca 2022 roku realizację zadania, za wyjątkiem świadczeń wychowawczych przyznawanych w ramach koordynacji świadczeń, przekazano do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - wydatkowano kwotę **5 536 358,74 złotych** pochodzącą z budżetu państwa, na:

- wypłatę świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – **5 377 358,74 złotych**,
- wynagrodzenia bez pochodnych – **98 603,20 złotych**,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne **16 156,81 złotych**,
- pochodne od wynagrodzeń – **22 659,24 złotych**,
- pozostałe bieżące wydatki – **21 580,75 złotych**.

W ramach realizacji zadań zleconych dotację w tym rozdziale wydatkowano na wypłatę:

- świadczeń rodzinnych dla 385 rodzin (rozpatrzono 341 wniosków) na kwotę **4 626 789,21 złotych**,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz 37 osób uprawnionych z 25 rodzin w kwocie **186 017,72 złotych**,
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe dla 68 osób pobierających świadczenia opiekuńcze w kwocie **553 111,81 złotych**,
- świadczeń dla 1 opiekuna (ZDO) na kwotę **7 440,00 złotych**,
- jednorazowe świadczenie „Za życiem” w kwocie **4 000,00 złotych**.

Na realizację świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy zamieszkujących na terytorium gminy wydatkowano kwotę **13 352,54 złotych** w tym:

- na wypłatę zasiłków rodzinnych, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego dla obywateli Ukrainy wydatkowano kwotę **11 319,04 złotych**,
- na wypłatę składek emerytalno-rentowych wydatkowano kwotę **1 644,60 złotych**,
- koszty obsługi realizacji zadania – **388,90 złotych**,

Środki na ten cel pochodzą z Funduszu Pomocy dla Obywateli Ukrainy.

W rozdziale 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za 30 osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej - wydatkowano kwotę **21 038,89 złotych**.

W rozdziale 85513 - Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna wydatkowano kwotę – **103 690,88 złotych**. Składki opłacono dla 36 osób pobierających świadczenia opiekuńcze.

Ponadto opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 1 obywatela Ukrainy pobierającego świadczenie pielęgnacyjne z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w kwocie **537,84 złotych**.

Środki na ten cel pochodzą z Funduszu Pomocy dla Obywateli Ukrainy.

W rozdziale 85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wydatkowano ogółem kwotę **124 754,11 złotych**, w tym:

- z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy wydatkowano kwotę **93 318,71 złotych** z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków okresowych,
- ze środków własnych gminy wydatkowano kwotę **31 435,40 złotych** z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków celowych, specjalnych celowych, pomocy w naturze, schronienie i zdarzenia losowe.

Szczegółowe wydatkowanie środków.

Wyszczególnienie	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.Zasiłki okresowe	47	214	93 319,00	46	117
1.1 z powodu bezrobocia	35	158	70 621,00	34	84
1.2 z powodu choroby	3	18	6 062,00	3	11
1.3 z powodu niepełnosprawności	7	29	11 201,00	7	20
1.4 inne powody	2	9	5 435,00	2	2
2. Schronienie	3	12	16 039,00	3	3
3.Zasiłek celowy - zdarzenie losowe	1	1	1 281,40	1	1
4.Zasiłki celowe i w naturze w tym specjalne celowe	14	16	14 115,00	14	26

W rozdziale 85215 – Bon energetyczny - wydatkowano kwotę **304 260,87 złotych**, w tym:

- na wypłatę bonu energetycznego wydatkowano **295 398,91 złotych**,
- na koszty obsługi zadania wydatkowano **8 861,96 złotych**.

Środki przeznaczono na wydatki związane z wypłatą bonu energetycznego dla 719 gospodarstw domowych. Środki na realizację zadania w całości pochodzą z budżetu państwa.

W rozdziale 85216 – Zasilki stałe - wydatkowano kwotę **288 689,08 złotych**. Z formy tej pomocy korzystało średniorocznie 39 osób o liczbie 63 osób w rodzinach. Środki na realizację tego zadania w całości pochodzą z budżetu państwa.

Wydatkowaną dotację ilustruje tabela:

Wyszczególnienie	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki stałe ogółem	39	381	288 689,00	38	53
1.1.osoby samotne	25	256	231 677,00	25	25
1.2. osoby w rodzinie	14	125	57 012,00	13	38

W rozdziale 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej - wydatkowano kwotę **1 737 426,10 złotych**, w tym:

- wynagrodzenia bez pochodnych –**1 155 752,43 złotych**,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne –**72 225,61 złotych**,
- pochodne od wynagrodzeń – **220 194,52 złotych**,
- wynagrodzenia bezosobowe – **50 150,00 złotych**,
- pozostałe wydatki bieżące –**230 303,54 złotych**.
- wynagrodzenie za sprawowanie opieki - **8 800,00 złotych**.

Na realizację powyższych zadań z budżetu państwa otrzymano kwotę **352 409,00 złotych**, w tym w ramach realizacji zadania otrzymano z budżetu państwa dotację celową na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w kwocie **116 921,38 złotych**. Pozostała kwota pochodzi z zadań własnych gminy.

W rozdziale 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę łącznie **529 614,16 złotych**, w tym 223 382,10 złotych stanowiły środki pochodzące z budżetu państwa na realizację programu Opieka 75+ i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz świadczenie usług opiekuńczych w formie pomocy sąsiedzkiej. Pozostała kwota 306 232,06 złotych pochodzi ze środków własnych gminy. Kwota powyższa wydatkowana została na:

- wynagrodzenia bez pochodnych – **266 042,27 złotych**,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne - **22 425,52 złotych**,
- pochodne od wynagrodzeń – **59 086,05 złotych**,
- wynagrodzenia bezosobowe – **72 218,16 złotych**,
- pozostałe bieżące wydatki –**109 842,16 złotych**.

Wydatkowaną dotację ilustruje tabela:

Rodzaj usług	Liczba osób objętych pomocą usługową	Liczba świadczeń (godzin usług)	Budżet państwa	Budżet Gminy
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzonych psychicznie	8	2115	99 395,10 zł	0
Usługi opiekuńcze w o charakterze własnym	9	1973	0	243 531,06 zł
Usługi sąsiedzkie	8	1344	47 894,00 zł	11 973,00 zł
Usługi opiekuńcze Opieka 75+	6	3893	76 093,00 zł	50 728,00 zł
RAZEM	31	9325	223 382,10 zł	306 232,06 zł

Pomoc w postaci usług opiekuńczych, w tym o charakterze usług sąsiedzkich oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz w programie „Opieka 75+”, świadczona była przez 5 opiekunek/terapeutek zajęciowych (łącznie 3 i ½ etatu). Na umowę zlecenie do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób zaburzonych psychicznie zatrudniono 5 osób tj. rehabilitanta, pedagoga specjalnego, logopedę i 2 psychologów. Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 5 dzieci.

Na umowę zlecenie do świadczenia usług sąsiedzkich 6 osób przeszkolono w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej, zamieszkujących w najbliższej okolicy osoby u której były świadczone usługi.

W rozdziale 85415 – Pomoc materialna dla uczniów- wydatkowano kwotę **91 474,22 złotych** na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych. Środki na realizację zadania otrzymano z budżetu państwa w kwocie **73 179,38 złotych**, pozostała kwota została wydatkowana ze środków własnych na realizację zadania, jako co najmniej 20 % udziału własnego. Powyższą kwotę wydatkowano na wypłatę stypendiów szkolnych dla 42 dzieci oraz na wypłatę 1 zasiłku szkolnego.

W rozdziale 85230 – Pomoc w formie posiłku w ramach programu „Posiłek szkole i w domu” na lata 2024-2028– wydatkowano kwotę **422 710,67 złotych**. Środki na realizację zadania otrzymano z budżetu państwa w kwocie **320 000,00 złotych**, pozostała kwota została wydatkowana ze środków własnych na realizację zadania, tj. min 20% udziału własnego.

Z pomocy w ramach realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało łącznie 302 osoby, w tym 41 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole i 129 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz 132 osoby dorosłe znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, zwłaszcza samotne, niepełnosprawne, starsze czy długotrwale chore. Z pomocy w formie posiłku skorzystało 186 osób, w tym 47 osób starszych, samotnych czy niepełnosprawnych. Koszt posiłków wyniósł **377 311,67 złotych**. Pozostałą kwotę z Programu

wydatkowano na wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku, tj. **45 399,00 złotych** dla 59 osób.

Gmina powierzyła realizację zadania z zakresu pomocy społecznej w drodze konkursu ofert do Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim Zakład Aktywności Zawodowej w Przeorsku, które przygotowywało i dostarczało posiłki do 8 szkół gminnych dla ok. 70 dzieci w dni nauki szkolnej. ZAZ przygotowywał i dostarczał posiłki pakowane próżniowo dla ok. 50 osób starszych, niepełnosprawnych i chorych w okresie zimowym, tj. od stycznia do kwietnia i od października do grudnia 2024 roku.

Pomoc w formie posiłku w szkole otrzymało **łącznie 3 dzieci/uczniów** obywateli Ukrainy, wydatkowano na ten cel **3 948,00 złotych**.

Środki na realizację zadania otrzymano z budżetu państwa Funduszu Pomocy dla Obywateli Ukrainy.

W rozdziale **85205 – Przeciwdziałanie przemocy** - wydatkowano kwotę **12 260,31 złotych** w tym środki, które pochodzą z środków własnych gminy w kwocie **6 260,31 złotych** oraz na realizację zadania otrzymano z budżetu państwa dotację celową w kwocie **6 000,00 złotych**.

W rozdziale **85232 – Centra integracji społecznej** - wydatkowano kwotę **136 041,39 złotych** pochodzącą z środków własnych gminy, w tym:

- wynagrodzenia bez pochodnych – **105 212,00 złotych**,
- pochodne do wynagrodzeń – **16 976,64 złotych**,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne – **7 772,57 złotych**,
- pozostałe wydatki bieżące na utrzymanie **Klubu Integracji Społecznej** – **6 080,18 złotych**.

Szczegółowy zakres realizowanych zadań w Klubie Integracji Społecznej ilustruje załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

W rozdziale **85295 – Pozostała działalność** – wydatkowano łącznie kwotę **473 836,25 złotych**, w tym na projekt pn. „Zintegrowany system zapobiegania przemocy domowej w gminie Tomaszów Lubelski” kwotę **162 650,00 złotych**.

Dotacja z budżetu w kwocie **4 412,00 złotych** na system informatyczny POMOST, a pozostała kwota tj. **306 774,25 złotych** stanowi wydatek gminy przeznaczony na :

- prace społecznie użyteczne - **14 318,88 złotych**,
- wynagrodzenia bez pochodnych – **216 759,56 złotych**,
- pochodne od wynagrodzeń – **40 736,06 złotych**,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne – **3 424,19 złotych**,
- pozostałe wydatki bieżące – **31 535,56 złotych**.

W rozdziale **85295 – Dodatki osłonowe** - wydatkowano kwotę **297 081,67 zł** na wypłatę dodatków oraz koszty obsługi. Środki na realizację zadania otrzymano z budżetu państwa. Powyższą kwotę wydatkowano na wypłatę dodatków dla 658 gospodarstw

domowych, w tym: **291 256,67 zł** na wypłatę świadczeń oraz **5 825,00 złotych** na koszty obsługi zadania.

W rozdziale 85595 – Pozostała działalność – z zakresu „Wspierania Rodziny” obejmuje wydatki przeznaczone na działalność Świetlicy w Majdanku na kwotę **47 449,35 złotych**, pochodzące ze środków własnych gminy, przeznaczone na wynagrodzenie wychowawcy wraz z pochodnymi oraz na podstawowe bieżące wydatki.

W rozdziale 85395 – Refundacja podatku VAT dla odbiorców gazu ziemnego – wydatkowano kwotę **10 117,21 złotych**. Środki na realizację zadania otrzymano z budżetu państwa. Powyższą kwotę wydatkowano na wypłatę dodatków dla 10 rodzin, w tym: **9 918,83 zł** na wypłatę dodatków oraz **198,38 zł** na koszty obsługi realizacji zadania.

W rozdziale 85395 – Pomoc dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - wydatkowano kwotę **87 472,00 złotych** na wypłatę świadczeń z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Środki na realizację zadania otrzymano z budżetu państwa. Powyższą kwotę wydatkowano na wypłatę świadczeń dla 9 wnioskodawców, w tym: **86 880,00 złotych** na wypłatę świadczeń oraz **592,00 złotych** na koszty obsługi zadania. Pomocy udzielono łącznie dla 49 obywateli Ukrainy zamieszkujących u osób fizycznych udzielających im wsparcia.

Na wypłatę jednorazowego świadczenia 300 złotych dla obywatela Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, wydatkowano łącznie **900,00 złotych dla 3 osób**. Koszt obsługi wyniósł **6,00 złotych** od sumy wypłat.

W rozdziale 85503 – Karta Dużej Rodziny – wydatkowano kwotę **617,00 złotych** na realizację programu zleconego z budżetu państwa. W 2024 roku rozpatrzono 24 wnioski i przyznano 91 Kart Dużej Rodziny.

WYKONANIE PLANU DOCHODÓW GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ ZA 2024 ROK

W 2024 roku w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej plan dochodów wynosił **7 000,00 złotych**, a realizacja **35 541,83 złotych**.

W rozdziale 85214- Zasilki i pomoc w naturze zrealizowany dochód w wysokości **4 265,90 zł**

W rozdziale 85228- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – planowany dochód w wysokości 7 000,00 złotych zrealizowany na kwotę **18 710,18 złotych**.

W rozdziale 85502 – Fundusz alimentacyjny wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych kwotę **12 521,50 złotych**.

W rozdziale 85503 – Karta Dużej Rodziny wyegzekwowano kwotę **0,65 złotych**.

W rozdziale 75618 – Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw wyegzekwowano kwotę **43,60 złotych**.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

4.1. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

W ramach realizacji wieloletniego Programu Rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 pomocą objęto ogółem 302 osoby, w tym: 41 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 129 osób - uczniów szkół do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz 132 osoby dorosłe, będące w trudnej sytuacji życiowej. Z posiłku skorzystało ogółem 186 osób, w tym: 36 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole, 103 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej i 47 osób dorosłych. Dla uczniów 8 szkół gminnych przygotowywane były jednodaniowe posiłki przez Zakład Aktywności Zawodowej w Przeorsku, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim. Dla 16 uczniów pozostałych 2 szkół gminnych posiłki przygotowywała stołówka szkolna przy Szkole Podstawowej w Podhorcach. Świadczenia pieniężne w formie zasiłków jednorazowych w ramach Programu wypłacono dla 59 osób, łącznie 95 zasiłków celowych. Z posiłku w szkole bądź w przedszkolu na wniosek Dyrekcji skorzystało 14 dzieci/ młodzieży.

4.2. Projekt pn. „Zintegrowany system zapobiegania przemocy domowej w gminie Tomaszów Lubelski”

Pracownicy GOPS w Tomaszowie Lubelskim kontynuowali realizację projektu: „Zintegrowany system zapobiegania przemocy domowej w gminie Tomaszów Lubelski” współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu Ministerstwa Sprawiedliwości „Sprawiedliwość” okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 marca 2024 roku. W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

1. Opracowano i wdrożono kompleksowy program przeciwdziałania przemocy domowej – utworzono Centrum dla Rodzin. W Centrum dla Rodzin udzielano wsparcia systemowego na poziomie społeczności lokalnej, współpracy międzyinstytucjonalnej i na poziomie klientów (indywidualnym, rodziny). W ramach działalności Centrum dla Rodzin udzielane było poradnictwo i wsparcie psychologiczne i specjalistyczne z zakresu pracy socjalnej oraz poradnictwo prawne, w ramach oferty własnej i oferowanej przez jednostki współpracujące na rzecz rodzin. Udzielają go m.in. specjaliści zaangażowani w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym dla osób dotkniętych przemocą i uzależnieniami, które jest finansowane ze środków gminy. W ramach CdR poradnictwa i wsparcia udzielali psycholog i specjaliści z zakresu pracy socjalnej. Ta forma wsparcia łączona była z badaniem relacyjności, za pomocą Narzędzia Oceny Ryzyka Relacyjnego. W ramach poradnictwa dla rodziców nastoletnich dzieci prowadzona była dalsza praca w 124 rodzinach. Rodziny będą objęte tym wsparciem w dłuższych okresach czasu, z uwagi na to, że ich problemy wymagają długofalowego poradnictwa i wsparcia w zakresie umiejętności wychowawczych.
2. Konsultacje indywidualne dla rodziców nastoletnich dzieci. W ramach realizacji poradnictwa dla rodziców nastoletnich dzieci prowadzona była praca w 124 rodzinach. 36 rodzin skorzystało z porad udzielanych przez psychologa, a pozostałe w zakresie

porad specjalistycznych, świadczonych przez pedagogów i specjalistów pracy socjalnej. Rodziny były objęte tym wsparciem długofalowo, z uwagi na to, że ich problemy wymagają długofalowego poradnictwa i wsparcia w zakresie umiejętności wychowawczych w sytuacji pojawiających się trudności, które są związane z nastoletnimi dziećmi.

3. Na szczególną uwagę zasługują zajęcia dla rodzin z dziećmi - warsztaty kompetencji rodzicielskich i warsztaty kompetencji społecznych dzieci w zakresie podnoszenia jakości relacji w rodzinie i wzmacniających więzi między rodzicami i ich dziećmi. Koncepcja zajęć obejmowała cykl czterech dwudniowych wyjazdowych warsztatów weekendowych, rozpoczynających się w sobotę z dwoma blokami zajęciowymi w sobotę i niedzielę, łącznie 12 godzin dydaktycznych. Zajęcia zorganizowano w weekendy w marcu 2024r., łącznie dla 120 osób, podzielonych na 30-osobowe grupy. Dodatkowo w trakcie warsztatów dla grupy najmłodszych dzieci w wieku od 2-8 lat zapewniono opiekę i zabawę w parku trampolin. Po warsztatach uczestnicy mieli zapewniony wspólny czas moderowany przez trenerów oraz możliwość skorzystania z wielu atrakcji oferowanych przez pensjonat, m.in. plac zabaw, kręgle, stadnina koni, skansen, pobyt w strefie odnowy biologicznej.
4. Lokalna kampania społeczna pod nazwą: „Dobre relacje dają satysfakcję”. Działania w ramach kampanii miały na celu rozwijanie relacyjności poprzez m.in. zwrócenie społeczności lokalnej na istotę bliskich więzi rodzinnych, zachęcenie do budowania wartościowych relacji rodzinnych i partnerskich, które będą stanowić solidny fundament oraz czynnik wspierający i chroniący przed zachowaniami ryzykownymi i przemocą domową oraz promowanie działalności CdR.

W ramach działania zrealizowano:

Konferencję podsumowującą działania projektowe wraz z usługę szkoleniową - prelekcję na temat: „Zabezpieczenie dziecka - zagadnienia dotyczące ochrony małoletnich, praw dzieci i najnowszych zmian legislacyjnych” w wymiarze 3 godziny dydaktyczne dla ok. 100 osób przedstawicieli instytucji działających w dziedzinie przeciwdziałania przemocy, przedstawicieli samorządu, jednostek samorządu gminy oraz mieszkańców gminy Tomaszów Lubelski

5. Działalność informacyjno - promocyjna prowadzona była na stronach internetowych Gminy Tomaszów Lubelski, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i w mediach społecznościowych. Przygotowano materiały promocyjne, zakupiono gadżety promujące projekt. Promocja realizowana była w mediach społecznościowych i w kontaktach bezpośrednich pracowników socjalnych pracujących w terenie. Informacje dotyczące wydarzeń sukcesywnie aktualizowano. Na stronach społecznościowych zamieszczano informację i link do strony, na której można odtworzyć materiał przygotowany przez Telewizję Lublin. Instytucje współpracujące w ramach utworzonego Centrum dla Rodzin prowadziły kampanię informacyjną o możliwościach skorzystania z oferowanych usług. Działania promocyjne obejmowały także informacje przekazywane dla radnych Gminy Tomaszów Lubelski podczas Sesji Rady Gminy oraz za pomocą mediów społecznościowych na stronie FB gminy Tomaszów Lubelski.

6. Opracowano treści do filmu informacyjnego z najważniejszymi danymi dotyczącymi profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który zaprezentowano uczestnikom konferencji podsumowującej zrealizowane działania.

4.3. Program rządowy „Korpus Wsparcia Seniorów”

Zadanie realizowane było przez pracowników GOPS poprzez organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, dla osób w wieku 60 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe. Programem objęto **8 środowisk**.

W roku 2024 roku zrealizowano 1 344 godzin usług. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **59 867,00 złotych**. Koszt dofinansowania z budżetu państwa w ramach programu wyniósł **47 894,00 złotych**. Udział procentowy dofinansowania wyniósł 80 %.

4.4. Program rządowy „Opieka 75+”

W 2024 roku z pomocy w formie usług opiekuńczych w ramach realizacji Programu „Opieka 75+” w gminie Tomaszów Lubelski **skorzystało łącznie 6 osób**, w przedziale wiekowym od 78 do 94 lat.

W roku 2024 roku zrealizowano 3 893 godzin usług, z czego dofinansowanie gmina pozyskała do 2336 godzin. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **126 821,00 złotych**. Koszt dofinansowania z budżetu państwa w ramach programu wyniósł **76 093,00 złotych**. Udział procentowy dofinansowania wyniósł 60 %

Osoby korzystające z pomocy to głównie osoby samotne, ale także i takie, które mają rodzinę, jednakże członkowie rodziny mieszkają poza granicami kraju, wyjechali w celach zarobkowych do dużych miast lub też z uwagi na konieczność kontynuowania pracy zawodowej nie są w stanie sprawować opieki nad starszym czy niepełnosprawnym członkiem rodziny. Pomoc i zakres usług opiekuńczych w każdym środowisku były dostosowane do indywidualnych potrzeb klienta oraz pozwoliły na zapewnienie usługobiorcom kompleksowej pomocy.

4.5. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego

Program w całości finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego, którego dysponentem jest Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Łączna kwota środków powierzonych na realizację zadania wynosiła **312 658,56 złotych**, **kwota środków wykorzystanych 308 788,84 złotych**. Dotacja została wydatkowana na zapewnienie usługi wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej **dla 12 osób**, w tym: 10 dorosłych i 2 dzieci. Program był realizowany przez okres 12 miesięcy, przez 9 pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie. Łącznie wykonano 6 600 godzin usług wsparcia asystenta.

4.6. Program „ Opieka Wytchnieniowa ” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego.

Program w całości finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Gmina na realizację programu pozyskała kwotę **69 400,80 złotych**. Dotacja została wydatkowana na zapewnienie usługi wsparcia członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym oraz koszty obsługi. Do Programu **zakwalifikowano 9 rodzin** wymagających wysokiego poziomu wsparcia. Program był realizowany przez okres 12 miesięcy, przez 8 pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie. Łącznie wykonano 1 680 godzin usług.

4.7. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027

Program realizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz Rozwoju Gminy Tomaszów Lubelski oraz Ochotniczą Strażą Pożarną w Łaszczówce. Łącznie wydano 276 skierowania dla osób spełniających kryterium dochodowe kwalifikujące do otrzymania tej formy pomocy (800 osób).

4.8. Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026.

Szczegółowy opis zadań przedstawiono w Sprawozdaniu z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 za rok 2024.

4.9. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2021-2025

Szczegółowy opis zadań przedstawiono w Sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej za 2024 rok.

5. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TOMASZOWIE LUBELSKIM

5.1. Praca socjalna

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu.

W roku 2024 udzielono pomocy w formie pracy socjalnej dla 121 rodzin, a wyłącznie w postaci samej pracy socjalnej – 9 rodzin. W 2024r. zawarto 8 kontraktów socjalnych z osobami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej, zrealizowano również projekt socjalny pt. ” Łączymy pokolenia”.

Pracownicy socjalni współpracowali w Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Tomaszów Lubelski oraz w 53 grupach diagnostyczno - pomocowych w 20 prowadzonych procedurach „Niebieskie Karty”.

5.2. Współpraca z podmiotami

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swojej działalności, w roku 2024 współpracował z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi, w szczególności:

- z policją - prowadzenie wspólnych interwencji i wizyt w środowisku w ramach procedury NK,
- z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej,
- z GOK Podhorce, Biblioteką Komunalną w Majdanie Górnym w zakresie organizacji spotkań, warsztatów,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pieczy zastępczej, kierowania do DPS, ośrodków wsparcia, kwalifikowania dzieci do wypoczynku letniego organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Lublinie,
- Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim w zakresie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Tomaszowie Lubelskim – aktywizacja osób bezrobotnych, organizacja prac społecznie-użytecznych,
- Sądem Rejonowym - Wydział Rodzinny i Nieletnich – kuratorzy zawodowi i społeczni, sołtysami,
- organizacjami pozarządowymi, tj. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, OSP, Liderki Gminy Tomaszów Lubelski, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Tomaszów Lubelski.

5.3. Udział w akcjach społecznych „Pomóż dzieciom przetrwać zimę” i „Szlachetna paczka”.

Wzorem lat ubiegłych przyłączono się do akcji charytatywnych, dzięki czemu z pomocy rzeczowej skorzystały **44 rodziny**.

W roku 2024 ogółem rozpatrzono 1 132 wniosków o udostępnienie danych ze zbioru danych, wydano 457 zaświadczeń na złożone wnioski, udzielono 925 odpowiedzi w ramach współdziałania podmiotów, rozpatrzono 2 913 podań/wniosków o przyznanie świadczeń, przeprowadzono 400 wywiadów środowiskowych, wydano 591 decyzji w dziale pomocy społecznej i 2 368 decyzji w dziale świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Szczegółowe dane dotyczące zrealizowanych spraw obrazuje tabela:

Rodzaj sprawy	Pomoc społeczna	Świadczenia Rodzinne	Fundusz Alimentacyjny	Dodatki osłonowe	Karta Dużej Rodziny	Zaświadczenia w programie „Czyste powietrze”	Bonenergetyczny	Refundacja podatku VAT	Świadczenie wychowawcze 800 +	Stypendia i zasiłki szkolne
Wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych	185	158	6	291	-	144	346	2	-	-
Zaświadczenia	22	57	8	-	-	368	-	-	2	-
Współdziałanie	188	242	163	-	-	-	218	4	110	-
Przyjęte podania/wnioski o przyznanie świadczeń	591	341	30	739	24	369	798	21	-	70
Wydane decyzje	591	650	40	739	-	-	798	22	12	107
Przeprowadzone wywiady	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1977	1448	247	1769	24	881	1362	49	124	177

6. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Rok 2025 będzie kontynuacją realizowanych zadań wynikających z ustaw oraz innych działań mających wpływ na poprawę sytuacji życiowej mieszkańców gminy Tomaszów Lubelski. Będzie również czasem tworzenia dobrych warunków pracy i wdrażania nowych pomysłów ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych.

Dla efektywnej realizacji zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim niezbędne będzie:

1. Zabezpieczenie środków finansowych w wysokości odpowiadającej potrzebom wynikającym z realizacji nałożonych na GOPS zadań, ze szczególnym uwzględnieniem środków na świadczenia z pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, w tym:
 - a) na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
 - b) na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - c) na zapewnienie całodobowej opieki nad osobami wymagającymi tej formy wsparcia (w DPS, schronisku, schronisku z usługami opiekuńczymi),
 - d) na asystenturę rodzin i pieczę zastępczą.
2. Zabezpieczenie środków finansowych na wkład własny gminy na realizację programów i projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.

3. Pozyskanie do współpracy działających na terenie gminy lub powiatu instytucji i organizacji oraz społeczności lokalnej w celu realizacji zadań szeroko pojętej pomocy społecznej.
4. Zintensyfikowanie działań na rzecz ochrony i wspierania bezpiecznego rozwoju dzieci zagrożonych krzywdzeniem i przemocą.
5. Realizacja pracy socjalnej w oparciu o kontrakty i projekty socjalne.
6. Zwiększenie kadry ośrodka - zatrudnienie pracownika ds. administracyjno-kadrowych, pracownika ds. pozyskiwania środków zewnętrznych i osoby świadczącej usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz podejmowanie działań ukierunkowanych na rozwój zawodowy pracowników, bezpieczne warunki pracy i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.
7. Rozwój usług społecznych ukierunkowanych na wsparcie osób niepełnosprawnych w ramach programów rządowych finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, tj. asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, opieka wytchnieniowa oraz osób starszych w ramach programów Opieka 75+, Korpus Wsparcia Seniorów.
8. Wsparcie działalności Centrum dla Rodzin, utworzonego w ramach projektu współfinansowanego ze środków Funduszy Norweskich w projekcie pt. „Zintegrowany system zapobiegania przemocy domowej w gminie Tomaszów Lubelski”.
9. Podjęcie działań w kierunku przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych w celu poszerzenia zakresu usług społecznych.
10. Działania w kierunku utworzenia mieszkań wspomaganych i treningowych.
11. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, poprzez zabezpieczenie w budżecie gminy środków finansowych niezbędnych do powierzenia realizacji tych zadań.
12. Zwiększanie zasobów mieszkaniowych gminy, przy wykorzystaniu wolnych lokali gminnych, zwiększanie nakładów na budowę mieszkalnictwa socjalnego.
13. Rozwój usług społecznych w ramach realizowanego projektu pt. „Rozwój usług społecznych w Gminie Tomaszów Lubelski” w ramach działania 8.5 Usługi społeczne Priorytetu VIII Zwiększenie spójności społecznej Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.
14. Rozwój usług społecznych w oparciu o opracowany Lokalny Program Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w gminie Tomaszów Lubelski.

Załączniki:

1. Sprawozdanie z działalności Klubu Integracji Społecznej za 2024 rok.
2. Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Tomaszów Lubelski na lata 2023-2030 za 2024 rok.

Sporządziła

Jolanta Zielińska – Kierownik GOPS